

معاونت بهداشت

کلیات ثبت علل مرگ و میر قوانین کدگذاری و قوانین اصلاح و تعدیل کدگذاری مرگ و میر

لیست مطالب

بخش اول: کلیات و ثبت علل مرگ و میر در گواهی فوت

بخش دوم: کدگذاری مرگ و میر

بخش سوم: کاربرد قوانین اصلاح و تعدیل در کدگذاری

مرگ و میر

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

بخش اول:

کلیات و ثبت علل مرگ و میر در گواهی فوت

معاونت بهداشت

ثبت علل مرگ و میر

► تعریف مرگ :

► از بین رفتن دائمی تمام نشانه های حیات هر زمانی بعد از تولد زنده (قطع علائم بدون بازگشت زندگی بعد از تولد زنده).

► گواهی فوت:

► وسیله ثبت واقعه مرگ است که بر اساس وضعیت مرگ تنظیم می شود. این گواهی سندی قانونی و معتبر است.

اهمیت ثبت علل مرگ و میر

- ▶ شناسایی عوامل خطر زا
- ▶ شناسایی تغییرات روند مرگ و میر در طول زمان
- ▶ مقایسه علل مرگ و میر در سطح ملی و بین المللی
- ▶ کمک به محاسبه شاخص های سلامت کلان نظیر امید به زندگی و ..

معاونت بهداشت

تعریف علل مرگ و میر از نظر WHO

► تعریف علل مرگ و میر از دیدگاه بیستمین مجمع جهانی بهداشت:

❖ تمام بیماری ها، وضعیت های بیماری زا یا صدماتی که مستقیماً منجر به مرگ شده یا در ایجاد مرگ دخیل بوده اند.

❖ این تعریف علایم ، نشانه ها و روش فوت نظیر نارسایی قلبی یا تنفسی را در بر نمی گیرد

علت مرگ

► علل مرگ عبارت است از تمام بیماری ها، وضعیت های بیماری زا، یا صدماتی که **مستقیماً** منجر به مرگ شده اند و یا در **ایجاد** مرگ سهیم بوده اند و همچنین تمام شرایط دیگر از قبیل حوادث یا خشونت هایی که چنین صدماتی را **بوجود** می آورند جزء علل مرگ محسوب میشوند.

معاونت بهداشت

در فرآیند تکمیل گواهی فوت علت مرگ تحت ۳ عنوان قابل بررسی است

▶ علت مستقیم یا فوری یا بی واسطه **Immediate or Direct Cause**

▶ علت بینابینی **Intermediate Cause**

▶ علت زمینه ای یا آغازین یا اصلی **Underlying or Primary Cause**

معاونت بهداشت

علت مستقیم

- ▶ عبارتست از بیماری، صدمه یا عارضه ای که مستقیماً و بدون واسطه، موجب مرگ شده است و لذا عارضه نهایی علت زمینه ای، و یا حلقه آخر زنجیره منجر به مرگ را تشکیل می دهد.
- ▶ فاصله زمانی بین علت زمینه ای و علت مستقیم می تواند طولانی (سالها) و یا کوتاه (چند ثانیه) باشد.

معاونت بهداشت

علت زمینه ای (آغازین)

- ▶ بیماری یا صدمه ای است که زنجیره رخداد‌های مرضی را که مستقیماً در ارتباط با مرگ بوده اند آغاز نموده و یا وضعیتی است که به آسیب و مسمومیت کشنده منجر گردیده است.
- دارای ۲ خصوصیات است :
- ▶ (مشخص، واضح و اختصاصی) باشد
- ▶ از نظر توالی زمانی و ارتباط آسیب شناختی نسبت به سایر علل تقدم داشته باشد

توالی

- ▶ به دو یا چند وضعیت ثبت شده بر روی خطوط بخش اشاره دارد.
- در توالی وضعیت ثبت شده در خط پایینی باید علت ایجاد خط بالایی خود باشد،
- نکته مهم اول وجود **رابطه علل و معلولی** در توالی است
- دوم وجود **یک وضعیت در هر خط** است. اگر بیش از یک علت مرگ در خطی از گواهی فوت وجود داشته باشد **بیش از یک توالی** خواهیم داشت.

توالی علل منجر به مرگ

K65

(a) عفونت پرده صفاق (پریتونیت) - ناشی از

K26.5

(b) پارگی دوازده - ناشی از

(c) زخم دوازده

سوابق بیماری

گواهی بین المللی فوت

فاصله تقریبی بین شروع وقایع تا لحظه مرگ	
بخش I	
.....MI.....(a) ناشی از(یا به عنوان یک پیامد مربوط به) HD.....(b) ناشی از(یا به عنوان یک پیامد مربوط به) RD.....(c) ناشی از(یا به عنوان یک پیامد مربوط به) DM.....(d)	بیماری یا وضعیتی که مستقیماً باعث مرگ شده ● علل آغازکننده مرگ وضعیت های ناخوشی که اگر وجود داشته باشند، ایجادکننده علل خط بالایی خود می باشند. علت زمینه ای در آخرین خط بیان میشود.
بخش II	
سایر وضعیت های مهمی که در مرگ سهیم بوده اند اما به بیماری یا وضعیت ایجاد کننده مرگ مربوط نمیشوند.	

فرم بین المللی گواهی پزشکی علت مرگ

بخش ۱

حتی الامکان از خط D نیز استفاده شود. اما تا خط C نیز قابل قبول است.

علت آغازین مرگ: وضعیت صحیح ثبت شده در آخرین خط کاربردی
بخش یک گواهی فوت

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فرم بین المللی گواهی پزشکی علت مرگ

بخش II

هر وضعیت سهمیه دیگر در ایجاد مرگ که به وضعیت یا بیماری منجر به مرگ مرتبط نبوده.

دانستن فاصله زمانی تقریبی بین شروع هر وضعیت و تاریخ مرگ به پزشک در ترسیم زنجیره منجر به مرگ و به کدگذار در انتخاب کد مناسب بسیار کمک می کند.

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

گواهی فوت عمومی (گواهی فوت سن بالای ۷ روز)

ثبت علل مرگ و میر

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

انتخاب علت مرگ

► انتخاب علت مرگ مطابق قوانین انتخاب صورت می گیرد که بر اساس تنظیم (underlying cause of death) علت زمینه ای مرگ شده اند.

► علت زمینه ای مرگ (علت آغاز کننده):

- بیماری یا صدمه ای که شروع کننده زنجیره منجر به مرگ بوده است.
- شرایط حادثه یا خشونتی که منجر به ایجاد صدمه مرگبار شده است.

معاونت بهداشت

Part-I	a) Pulmonary embolism b) Pathological fracture c) Secondary carcinoma of femur d) Carcinoma of breast		ICD codes
Part-II	NIL		

آمبولی ریوی

I26

شکستگی پاتولوژیکی

T14.2

نئوپلاسم ثانویه ران

C79.5

سرطان پستان

C50

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

موارد زیر نشان دهنده عدم ثبت صحیح علل مرگ در گواهی فوت است

1. ثبت روش مردن (تابلوی مرگ)، علائم و نشانه های بیماری در گواهی فوت (به خصوص به عنوان علت زمینه ای آغازین)
2. ثبت علائم و نشانه های بیماری در گواهی فوت
3. ذکر بیماری ها یا وضعیت های جزئی یا خفیف به عنوان مرگ در گواهی فوت
4. عدم رعایت توالی صحیح در ثبت علل مرگ
5. ثبت مرگ با عبارات تشخیص های کلی، مبهم و غیر دقیق

نکته

- ▶ در صورت عدم ثبت صحیح علل مرگ در گواهی فوت، در گام نخست باید از پزشک خواست گواهی را مجدداً بررسی و تصحیح نماید.
- ▶ زیرا در صورت عدم ثبت صحیح علل مرگ فرایند کدگذاری گواهی فوت، دشوار می گردد، و کدگذار مجبور به استفاده از قوانین کدگذاری مرگ و میر است.
- ▶ کد حاصل از این قوانین، نیز ممکن است علت زمینه ای واقعی مرگ را نشان ندهد

معاونت بهداشت

بخش دوم:

کدگذاری مرگ و میر

معاونت بهداشت

کدگذاری مرگ و میر

ثبت بیش از یک وضعیت: استفاده از قانون عمومی، قوانین ۱ و ۲ و ۳

در برخی شرایط ICD این امکان را ایجاد می کند که علت آغازین مرگ با یک وضعیت مناسب تر دیگر برای بیان علت زمینه ای در جدول بندی جایگزین شود.

معاونت بهداشت

کدگذاری مرگ و میر

► در نهایت چک کردن این که قوانین اصلاحی (A-F) کاربرد دارد یا نه.

► اگر علت آغازین مرگ از اثرات علل خارجی باشد (فصل ۱۹ آن علت خارجی به عنوان علت زمینه ای و کد مربوط به عارضه بوجود آمده ممکن است به عنوان کد اضافی اختیاری مورد استفاده قرار گیرد.

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

قوانین کدگذاری مرگ و میر

معاونت بهداشت

قانون عمومی

► اگر بیش از یک وضعیت در گواهی فوت ثبت شده باشد، وضعیت ثبت شده در خط آخر را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب کنید به شرطی که آن وضعیت بتواند علت بوجود آورنده تمام وضعیت های ثبت شده در خطوط بالایی باشد.

► اگر گواهی فوت به صورت مناسب تکمیل شده باشد، علت آغازین توالی مرگ در آخرین خط بخش اثبات خواهد شد و وضعیت های دیگر که در نتیجه این علت اولیه بوجود آمده اند در بالای آن به ترتیب صعودی قرار می گیرند

مثال

I	(a) آبسه ریه	I	(a) Abscess of lung
	(b) پنومونی لوبی از ریه		(b) Lobar pneumonia

پنومونی لوبی از ریه (J18.1) را انتخاب کنید.

I	(a) نارسایی کبدی	I	(a) Hepatic failure
	(b) انسداد مجاری صفراوی		(b) Bileduct obstruction
	(c) کارسینوم سرپانکراس		(c) Carcinoma of head of pancreas

کارسینوم سرپانکراس (C25.0) را انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

قانون عمومی

► در گواهی فوتی که به طور مناسب تکمیل شده، اصل عمومی کاربرد دارد.

► اما اگر گواهی بطور صحیح تکمیل نشده باشد باز هم ممکن است اصل عمومی کاربرد داشته باشد، به شرطی که وضعیت ثبت شده در آخرین خط بخش | بتواند بوجود آورنده تمامی وضعیت های ثبت شده بالای خود باشد، حتی اگر وضعیت های ثبت شده بالای آن به ترتیب علی صحیح ثبت نشده باشند.

مثال

I	(a) متاستاز منتشر	5 هفته	I	(a) Generalized metastases	5 weeks
	(b) برونکوپنومونی	3 روز		(b) Bronchopneumonia	3 days
	(c) سرطان ریه	11 ماه		(c) Lung cancer	11 months

نئوپلاسم ریه را به عنوان علت زمینه ای انتخاب کنید. C34
را کد دهید.

معاونت بهداشت

در دو مورد قانون عمومی کاربرد نخواهد داشت:

1. در آخرین خط بیش از یک وضعیت ثبت شده باشد (ما بیش از یک توالی داشته باشیم)
2. تک وضعیت ثبت شده در خط آخر نتواند وضعیت های بالاتر از خود را بوجود آورد.

معاونت بهداشت

زمانی که قانون عمومی کاربرد ندارد

- ▶ باید از پزشک خواست گواهی را مجددا بررسی و تصحیح نماید.
- ▶ اما در موارد زیر به قوانین انتخاب مجدد علت زمینه ای مراجعه می شود.
 - زمانی که علت زمینه ای سلیقه ای باشد.
 - زمانی که تصحیح بیشتر ممکن نباشد.
 - زمانی که پزشک گواهی کننده در دسترس نباشد.
 - زمانی که علت زمینه ای رضایت بخش نباشد.

قانون یک

- ▶ اگر اصل عمومی کاربرد نداشته باشد، و برای اولین وضعیت ثبت شده در گواهی فوت در خط a یک توالی وجود داشته باشد، علت آغازکننده این توالی را انتخاب کنید.
- ▶ اگر بیش از یک توالی مختوم به اولین وضعیت ذکر شده در خط a وجود داشت علت آغازین اولین توالی را که می تواند اولین وضعیت ثبت شده در خط a را بوجود آورد به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب کنید.

مثال

I	برونکوپنومونی (a)	I	(a) Bronchopneumonia
	انفارکتوس مغزی و (b) بیماری هیپرتانسیون قلب		(b) Cerebral infarction and hypertensive heart disease

انفارکتوس مغزی (I63.9) را انتخاب کنید.
دو توالی وجود دارد که به اولین وضعیت ذکر شده در
گواهی منتهی می شود.

- برونکوپنومونی ناشی از انفارکتوس مغزی و
 - برونکوپنومونی ناشی از بیماری هیپرتانسیون قلب
- علت اولیه توالی اول انتخاب می شود.

مثال

I	(a) واریس‌های مری و نارسایی احتقانی	I	(a) Oesophageal varices and congestive heart failure
	(b) بیماری رماتیسمی مزمن قلب و سیروز کبد		(b) Chronic rheumatic heart disease and cirrhosis of liver

سیروز کبد (K74.6) را انتخاب کنید.

توالی منتهی به وضعیت اول در گواهی فوت، واریس مری ناشی از سیروز کبد است.

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

قانون ۲

► اگر هیچ توالی مختوم به اولین وضعیت ثبت شده در خط a گواهی فوت وجود نداشت، اولین وضعیت ثبت شده در لاین a را به عنوان علت زمینه ای مرگ انتخاب نمایید.

معاونت بهداشت

مثال

I	(a) کم خونی بدخیم و گانگرن پا	I	(a) pernicious anaemia and gangrene of foot
	(b) آترواسکلروز		(b) Atherosclerosis

کم خونی بدخیم (D51.0) را انتخاب کنید.
هیچ توالی وجود ندارد که به اولین مورد ثبت شده منتهی گردد.

معاونت بهداشت

مثال

I	بیماری روماتیسمی و (a) آترواسکلروزی قلب	I	(a) Rheumatic and atherosclerotic heart disease
---	--	---	--

بیماری روماتیسمی قلب (109.0) را انتخاب کنید.
توالی وجود ندارد. هر دو بیماری در یک سطر هستند.

معاونت بهداشت

نکته

► خیلی از موارد کد انتخاب شده توسط قانون ۲ ممکن است توسط قانون ۳ یا قوانین اصلاح و تعدیل (A-F) عوض شود.

Exampe:

a: **senility** and hypostatic pneumonia

b: rheumatoid arthritis

- (a) کهولت سن و پنومونی هیپوستاتیک
- (b) آرتریت روماتوئید

کد آرتریت روماتوئید (M06.9) را انتخاب کنید. کهولت سن که بر اساس قانون ۲ انتخاب شده، در نظر گرفته نمی‌شود و اصل کلی بکار می‌رود.

معاونت بهداشت

قانون ۳

► اگر وضعیت انتخاب شده توسط قانون عمومی و قوانین ۱ و ۲ خود پیامد آشکار وضعیت دیگری باشد که در بخش دیگر گواهی فوت (چه بخش اول و چه بخش دوم گواهی فوت) ثبت شده باشد، همان وضعیت را به عنوان وضعیت اصلی انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

پیامدهای مستقیم مفروض، ناشی از علتهای دیگر

► سارکوم کاپوسی، توموربورکیت، و هر نئوپلاسم بدخیم دیگر از نوع لنفویید، هماتوپویتیک و بافتهای مربوطه (که در C46- یا C81-C96 قابل طبقه‌بندی هستند) می‌بایست **پیامد مستقیم بیماری HIV** (در صورتیکه ذکر شده باشد) محسوب شوند. در مورد سایر انواع نئوپلاسم‌ها چنین نیست.

معاونت بهداشت

مثال

I	سارکوم کاپوسی (a)	I	(a) Kaposi's sarcoma
II	ایدز	II	AIDS

بیماری HIV منجر به سارکوم کاپوسی (B21.0) را انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

مثال

I	سرطان تخمدان (a)	I	(a) Cancer of ovary
II	بیماری HIV	II	HIV disease

نئوپلاسم بدخیم تخمدان را انتخاب کنید (C56)

معاونت بهداشت

پیامدهای مستقیم مفروض، ناشی از علتهای دیگر

هر بیماری عفونی قابل طبقه‌بندی در A00-B19، B25-
B49، B99، B58-B64 یا J12-J18 می‌بایست پیامد
مستقیم بیماری HIV ذکر شده محسوب گردد.

معاونت بهداشت

مثال

I	سل (a)	I	(a) Tuberculosis
II	بیماری HIV	II	HIV disease

بیماری HIV منجر به عفونت میکوباکتریایی (B20.0) را
انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

پیامدهای مستقیم مفروض، ناشی از علتهای دیگر

بعضی عوارض پس از عمل (پنومونی از هر نوع، خونریزی، ترمبوفلیت آمبولی، ترومبوز، سپتی سمی، ایست قلب، نارسایی حاد کلیوی، آسپیراسیون، آتلکتازی و انفارکتوس) را می توان **پیامد مستقیم عمل جراحی** در نظر گرفت، مگر آنکه جراحی چهار هفته یا بیشتر قبل از مرگ انجام شده باشد.

معاونت بهداشت

پیامدهای مستقیم مفروض، ناشی از علت‌های دیگر

سایر پیامدها در فصل مربوطه توضیح داده خواهد شد

معاونت بهداشت

معاونت بهداشت

بخش سوم:

کاربرد قوانین اصلاح و تعدیل در کدگذاری مرگ و میر

معاونت بهداشت

قوانین اصلاح و تعدیل

- ▶ قانون A: پیری (Senility) و سایر وضعیت های بد تعریف شده
- ▶ قانون B : (Trivial Conditions) وضعیت های جزئی
- ▶ قانون C: ارتباط (Linkage)
- ▶ قانون D: وضعیت تخصصی تر (Specificity)
- ▶ قانون E: مراحل ابتدایی و انتهایی بیماری (Early and latestages of disease)
- ▶ قانون F: اثرات باقیمانده (Sequel)

قانون A

پیری (Senility) و سایر وضعیت های بد تعریف شده

معاونت بهداشت

قانون A: پیری و سایر وضعیت های بد تعریف شده

► در مواردی که علت انتخاب شده مرگ در فصل هجدهم ICD-10 قابل طبقه بندی باشد، به استثناء کد (R95 سندرم مرگ ناگهانی نوزاد)، و همزمان یک وضعیت دیگر غیر از وضعیت های قابل طبقه بندی در فصل هجدهم (به عبارتی غیر از رده های R00-R94) یا R96-R99 در گواهی فوت گزارش شده باشد، در این صورت بدون در نظر گرفتن وضعیت قابل طبقه بندی در فصل هجدهم، علت مرگ را مجدداً انتخاب نمایید.

قانون A: پیری و سایر وضعیت های بد تعریف شده

I49.6 (ایست قلبی نامشخص)؛ I95.9 (کاهش فشار خون، نامشخص)؛
I99 سایر اختلالات نامشخص سیستم گردش خون؛ J96.0 (نارسایی
تنفسی حاد)؛ J96.9 (نارسایی تنفسی نامشخص)؛ P28.5 (نارسایی
تنفسی نوزادان)؛ R00-R94 و R96-R99 (نشانه ها ، علائم و یافته های
آزمایشگاهی و بالینی غیرطبیعی، جای دیگر طبقه بندی نشده اند).

► R95 (سندرم مرگ ناگهانی نوزاد) به عنوان وضعیت نامشخص در نظر
گرفته نمی شود.

قانون A: پیری و سایر وضعیت های بد تعریف شده

► خلاصه قانون A

► در صورت وجود وضعیت دیگر در گواهی فوت، برای کدگذاری مرگ و میر از وضعیت های فصل ۱۸ استفاده نشود.

- استثناء کد R95 یا سندرم مرگ ناگهانی نوزاد
- Sudden infant death syndrome

مثال

I	(a) كهولت سن و پنومونی هیپوستاتیک	I	(a) Senility and hypostatic pneumonia
	(b) آرتریت روماتوئید		(b) Rheumatoid arthritis

کد آرتریت روماتوئید (M06.9) را انتخاب کنید. کهولت سن که بر اساس قانون ۲ انتخاب شده در نظر گرفته نمی‌شود و اصل کلی بکار می‌رود.

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مثال

I	(a) سرفه و استفراغ خونی	I	(a) Cough and haematemesis
---	----------------------------	---	----------------------------

کد استفراغ خونی (K92.0) را انتخاب کنید. سرفه که بنابر قانون
۲ انتخاب شده، در نظر گرفته نمی‌شود.

معاونت بهداشت

قانون B

وضعیت های جزئی (Trivial Conditions)

معاونت بهداشت

قانون B: (Trivial Conditions) وضعیت های جزئی

(A) اگر علت انتخاب شده، بر خلاف علت مرگ و دیگر حالات ذکر شده بیماری **جزئی** باشد (مهم نباشد) علت زمینه‌ای را انتخاب **مجدد** کنید. با این فرض که بیماری جزئی وجود نداشته است.

مثال

I	پوسیدگی دندان (a)	I	(a) Dental caries
	دیابت (b)		(b) Diabetes

کد دیابت (E14.9) را انتخاب کنید. پوسیدگی دندان که بنابر اصل کلی انتخاب شده، در نظر گرفته نمی‌شود.

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

قانون B: (Trivial Conditions) وضعیت های جزئی

► (B) اگر مرگ ناشی از واکنش نامطلوب به درمان یک بیماری جزئی باشد، واکنش نامطلوب را انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

مثال

I	(a) خونریزی حین جراحی	I	(a) Intraoperative haemorrhage
	(b) برداشتن لوزه		(b) Tonsillectomy
	(c) هیپرتروفی لوزه ها		(c) Hypertrophy of tonsils

کد خونریزی حین عمل جراحی (Y60.0) را انتخاب کنید.
طبق قانون عمومی کد واکنش نامطلوب به درمان هیپرتروفی
لوزه ها، انتخاب می شود

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

قانون B: (Trivial Conditions) وضعیت های جزئی

► (C) زمانی که بیماری جزئی به عنوان علت سایر بیماری ها گزارش می شود، علت جزئی کنار گذاشته نمی شود. قانون B قابل اجرا نمی باشد.

معاونت بهداشت

مثال

I	نارسایی تنفسی (a)	I	(a) Respiratory insufficiency
	عفونت تنفسی فوقانی (b)		(b) Upper respiratory infections

کد عفونت تنفسی فوقانی (J06.9) انتخاب می‌شود. بیماری جزئی توسط قانون عمومی انتخاب شده زیرا به عنوان علت بیماری دیگری گزارش شده و در نتیجه کنار گذاشته نمی‌شود.

معاونت بهداشت

قانون C

ارتباط (Linkage)

معاونت بهداشت

قانون C: ارتباط و ترکیب (Linkage)

► در مواردی که علت زمینه ای انتخاب شده، توسط قانونی در طبقه بندی یا توسط یادداشت های مورد استفاده در کدگذاری علت زمینه ای مرگ، با یک یا چند وضعیت دیگر ثبت شده روی گواهی فوت ارتباط داشته باشد، **کد ترکیبی** مربوط به وضعیت ها را اختصاص دهید.

قانون C: ارتباط و ترکیب (Linkage)

خلاصه قانون C

- ▶ در صورت ارتباط وضعیت های ذکر شده در گواهی فوت با یکدیگر و امکان انتخاب کد ترکیبی، بر اساس این قانون انتخاب کد ترکیبی ارجح است.
- ▶ در صورت ذکر چند وضعیت مرتبط با همدیگر در گواهی فوت ، بر اساس جدول ارتباط ، در شرایطی یک کد نسبت به کد دیگر ارجح تر است، طبق جدول کد ارجح انتخاب می گردد.

قانون C: ارتباط و ترکیب (Linkage)

► در مواردی که قانون ارتباط فقط برای ترکیب یک وضعیت مشخص ناشی از وضعیت دیگر باشد، **فقط** در صورتی کد ترکیبی را به گواهی فوت اختصاص دهید که **رابطه صحیح** علی برای آنها گزارش شده باشد و یا بتوان از بکارگیری قوانین علت زمینه ای این رابطه صحیح را **استخراج** نمود.

معاونت بهداشت

مثال

I	انسداد روده (a)	I	(a) Intestinal obstruction
	فتق رانی (b)		(b) Femoral hernia

کد فتق رانی همراه با انسداد (K41.3) را انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

مثال

I	(a) انفارکتوس حاد میوکارد	I	(a) Acute myocardial infarction
	(b) بیماری آترواسکلروزی قلب		(b) Atherosclerotic heart disease
	(c) انفلوانزا		(c) Influenza

کد انفارکتوس حاد میوکارد (I21.9) را انتخاب کنید. بیماری
آترواسکلروزی قلب که بنابر قانون ۱ انتخاب شده با انفارکتوس حاد میوکارد
ارتباط دارد.

معاونت بهداشت

قانونی D

وضعیت تخصصی تر (Specificity)

معاونت بهداشت

قانون D: وضعیت تخصصی تر (Specificity)

- ▶ در مواردی که علت انتخاب شده، یک وضعیت را به صورت **اصطلاحات کلی** توصیف می کند و اصطلاحی که اطلاعات **دقیق تری** را در باره محل یا ماهیت این وضعیت ارائه می کند، در گواهی فوت گزارش شده باشد، اصطلاحی که دارای اطلاعات بیشتر و تخصصی تر است را ترجیح دهید.
- ▶ این قانون اغلب زمانی بکار خواهد رفت که اصطلاح کلی به صورت وصفی آورده شده و اصطلاح دقیق تری و تخصصی تر را توصیف می نماید

راهنمایی

► معمولا دو وضعیت شبیه و مرتبط با یکدیگر بوده، و از نظر کدگذاری در یک فصل یا بلوک قرار می گیرند، و یکی از نظر تشخیصی نسبت به دیگری دقیق تر (تخصصی تر) است

مثال

^I بیماری روماتیسمی قلب، تنگی
میترال

(a) Rheumatic heart disease,
mitral stenosis

کد تنگی روماتیسمی میترال (I05.0) را انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

قانونی E

مراحل ابتدایی و انتهایی بیماری
Early and late stages of disease

معاونت بهداشت

قانون E: مراحل ابتدایی و انتهایی بیماری

- ▶ در مواردی که علت انتخاب شده مرحله ی **اولیه** یک بیماری است و مرحله **پیشرفته تر** همان بیماری در گواهی فوت گزارش شده باشد، به مرحله پیشرفته تر بیماری کد اختصاص دهید.
- ▶ به عبارتی مرحله پیشرفته تر **ارجح** است.
- ▶ این قانون برای **حالت مزمن** یک بیماری که ناشی شده از حالت حاد همان بیماری است **بکار نمی رود** (حالت حاد در ایجاد مرگ ارجح است) مگر اینکه طبقه بندی دستورالعمل های خاصی را برای این موارد ارائه نموده باشد.

مثال

I	میوکاردیت مزمن (a)	I	(a) Chronic myocarditis
	میوکاردیت حاد (b)		(b) Acute myocarditis

کد میوکاردیت حاد (I40.9) را انتخاب کنید

معاونت بهداشت

استثناء

► در مورد بیماری سندروم نفروتیک مزمن، وضعیت مزمن نسبت به حاد ارجح تر است

I	نفريت مزمن (a)	I	(a)Chronic nephritis
	نفريت حاد (b)		(b)Acute nephritis

كد نفريت مزمن، نامشخص (N03.9) را انتخاب كنيد. زيرا در اين مورد دستورالعمل خاصي وجود دارد.

معاونت بهداشت

قانونی F

اثرات باقیمانده (Sequelae)

معاونت بهداشت

قانون F; اثرات باقیمانده

► در مواردی که علت انتخاب شده، شکل اولیه وضعیتی است که طبقه بندی برای آن رده جداگانه ای تحت عنوان (Sequela) ارائه نموده است و مدرکی وجود داشته باشد دال بر این که مرگ به علت اثرات باقیمانده از آن وضعیت رخ داده نه به دلیل مرحله فعال آن وضعیت، در این صورت به رده **Sequela of** آن وضعیت کد اختصاص دهید.

«اثرات بعدی ...» عبارتند از: گروه‌های

B90-B94 , E64.- , E68 , G09 , I69 , O97 , Y85-Y 89

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مثال

I	(a) برونکوپنومونی	I	(a) Bronchopneumonia
	(b) انحنای ستون مهره ها		(b) Curvature of spine
	(c) راشیتسم در کودکی		(c) Rickets in childhood

کد اثرات بعدی راشیتسم (E64.3) را انتخاب کنید.

معاونت بهداشت

معاونت بهداشت

تمرین

- ^I
(a) دژنراسیون میو کارد	(a) Myocardial degeneration and
(b) آمفیزم	(b) emphysema
(c) کهولت سن	(c) Senility

علت زمینه ای و بر اساس چه قانونی:؟؟؟

کد دژنراسیون میوکارد (I51.5) را انتخاب کنید. کهولت سن که بنابر اصل کلی انتخاب شده، در نظر گرفته نمی شود و قانون ۲ بکار می رود

تمرین

^I رشد ناخن به درون (a)
گوشت و نارسایی حاد کلیه

I (a) Ingrowing toenail and
acute renal failure

علت زمینه ای و بر اساس چه قانونی:؟؟؟

کد نارسایی حاد کلیه (N17.9) را انتخاب کنید. رشد ناخن
به درون گوشت که بنابر قانون ۲ انتخاب شده در نظر گرفته
نمی شود.

تمرین

(a) Cardiac dilatation and renal sclerosis : اتساع قلب و اسکروز کلیوی (a)

(b) Hypertension هیپرتانسیون (b)

علت زمینه ای و بر اساس چه قانونی:؟؟؟

کد بیماری افزایش فشار خون قلب و کلیه
(I13.9) را انتخاب کنید. هر سه بیماری همراه هم
وجود دارند.

تمرین

۱۸

۱۳۵

اگر متوفی زن در سن باروری (۱۰ تا ۶۰ سال) می باشد ردیف ۲۱ تکمیل گردد.

۲۱- وضعیت بارداری زن: باردار نبوده است (در ۴۲ روز اول پس از ختم بارداری هم فوت نکرده است) ☐

در حین زایمان فوت کرده است ☐

باردار بوده است ☐

وضعیت بارداری نامشخص است ☐

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و نباید نوشته شوند

۲۲- علل فوت

قسمت اول: رنجیره وقایع، بیماری ها ، صدمات و یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده اند

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است: سینه ریوی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است: بیماری ریوی

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است: بیماری ریوی

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است: فوت خود

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند، اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند:

ه) سازمان بهداشت

کد ICD-۱۰

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

بارداری زنان

علت فوت

بخش سبز مخصوص واحدهای تحت پوشش شهرداری، سبز قمری مخصوص

۱۸

۱۳۵

اگر متوفی زن در سن باروری (۱۰ تا ۶۰ سال) می باشد ردیف ۲۱ تکمیل گردد.

۲۱- وضعیت بارداری زن: باردار نبوده است (در ۴۲ روز اول پس از ختم بارداری هم فوت نکرده است) ☐

در حین زایمان فوت کرده است ☐

باردار بوده است ☐

وضعیت بارداری نامشخص است ☐

توجه: علائم بیماری و یا حالات نشانگان فوت همانند ایست قلبی، ایست تنفسی و نباید نوشته شوند

۲۲- علل فوت

قسمت اول: رنجیره وقایع، بیماری ها ، صدمات و یا وضعیتی که به طور مستقیم سبب مرگ شده اند

الف) آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است: سینه ریوی

ب) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است: بیماری ریوی

ج) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است: بیماری ریوی

د) بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است: فوت خود

قسمت دوم: سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند، اما منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند:

ه) سازمان بهداشت

کد ICD-۱۰

فاصله زمانی تقریبی وضعیت تا مرگ

بارداری زنان

علت فوت

بخش سبز مخصوص واحدهای تحت پوشش شهرداری، سبز قمری مخصوص

علت زمینه ای و بر اساس چه قانونی:؟؟؟

سکته حاد قلبی با استفاده از قانون C

پایان تمرین های بخش قوانین

معاونت بهداشت